

KÜLÖNFÉLÉK.

A Földtani Intézetből. *Kinevezés.* Az intézetnél egy régen érzett hézag tölt be az által, hogy a jelen évben a törvényhozás egy vegyész állást rendszeresített, melyre május végén ideiglenes minőségben KALECSINSZKY SÁNDOR, volt tud.-egyetemi tanársegéd neveztetett ki. Ez által az intézet tisztikara az újabb szervezetnek megfelelőleg teljesen kiegészítettet s a chemiai laboratorium berendezése által az intézet jövőre képes lesz eleget tenni egyrészt az intézet tagjai részéről nyilvánuló szükségletnek, másrészt a nagy közönség részéről is vegyelemzések iránt hozzá intézendő megkereséseknek. Az intézet vegyészé október 1-étől félévi szabadságidőt nyert a végből, hogy a külföldi egyetemeken, de főként Heidelbergában, BUNSEN laboratoriumában speciális tanulmányokat tegyen.

— *Vélemények.* A földm. ipar- és keresk.-ügyi miniszterium ez évben az ország iparosköreit érdeklő kérdésben fordult a földtani intézethez. Nevezetesen, hivatkozva az agyag-iparosok azon állítására, hogy az osztrák pöchlarni munkaagyag több tulajdonságánál fogva az egyedül ismert föld-nem, mely tűzálló áruk készítésére alkalmas, felhívta az igazgatóságot, hogy tegyen jelentést, vajjon az az agyag csakugyan jobb minőségű-e, mint a hazai agyagok? — Az intézet, a kérdés tanulmányozásával megbízott MATYASOVSZKY J. osztálygeolog véleménye alapján, akként nyilatkozott, hogy hazánkban hasonlóképp vannak tűzállóság tekintetében kitünően használható agyagok, minők pl. a dubrinicsi és váraljai (Ung m.), a viski (Máramaros m.), a telkibányai (Torna-Abauj), az eperjesi, a prencsfalui (Hont), a körmöczyi, a párvai (Besztercze-Naszód) s egyéb helyeken található agyagok. A pöchlarnihoz leginkább hasonlóak a szécsénkei (Nógrád), zsaluzsányi (Gömör), murányi, osztrolukai (Zólyom) stb. agyagfajták.

— *Kiküldetések.* Dr. SCHAFARZIK FERENCZ segédgeologus márczius havában a Kecskemét városa által szállóiskolául felajánlott homokterület immunitása ügyében részt vett mint szakértő a MIKLÓS GYULA borászati kormánybiztos vezetése alatt megejtett helyszíni szemlén, melynek eredménye a Schafarzik által végzett talajvizsgálatok után az volt, hogy a felajánlott homokterület legtöbb ponton 75%-nál több kvarczalkatrészt tartalmazván, a fillokszerára nézve teljesen immunusnak tekinthető.

— A nyár elején (májusban) MATYASOVSZKY JAKAB osztálygeolog a keresked. miniszterium rendelete folytán kiküldetett a fogarasi állami ménés-urodalom birtokán fölfedezett petroleum-forrás újabb megvizsgálására. MATYASOVSZKY ez alkalommal előbb a szomszéd romániai petroleum-előfordulás viszonyokat a hely színén tanulmányozá s csak ezután utazott rendeltetése

helyére, a hol arra a negatív eredményre jutott, hogy a szóbanforgó előfordulás esetleges okokra vezethető vissza, s ennél fogva az komoly jelentőségűnek nem tekinthető. (Ebben az értelemben veendő az az előleges közlemény, mely a «Földtani Értesítő» 1882-ik évi kötetének 119—121. lapján foglaltatik.)

— A mult nyáron dr. SCHAFARZIK F. segédgeológus a közlekedési miniszterium rendelete folytán a Hatvan közelében fekvő lőrinczi, LÓNYAY ALBERT-féle trachyt-kőbánya termelőképesége megvizsgálására kiküldött bizottságban mint geolog-szakértő vett részt. A bányát magába záró ú. n. Mulatóhegy geologiai viszonyairól SCHAFARZIK jelentést nyújtott be egy földtani térkép kíséretében, a melyből kiderül, hogy ebből az augit-trachyt-bányából minimális számítás szerint 216,000 köbméter tömör kőzet nyerhető.

— Az intézet egyik főgeológja, telegdi ROTH LAJOS, a MAJTHÉNYI LÁSZLÓ földbirtokos roszkosi (Bars m.) birtokán létesített agyag-, kőanyag- és chammottárú-gyáránál használt anyagok földtani viszonyainak megvizsgálására küldetett ki, arra s az eredményre jutott, hogy az ott feltárt nyers anyagnak egész tömege felhasználható a gyártásra s a lerakódások kiterjedése igen jelentékeny.

— *Ajándékok.* SEMSEY ANDOR az idén ismét egy 800 ft értékű becesz őslénytani gyűjteménnyel gazdagítja az intézet muzeumát. E gyűjtemény több ezer példányban mintegy 800 fajt képvisel, jobbra az osztrák Alpesek triasz és kréta területéről származó kőületeket foglal magában s KLIPSTEIN A. giesseni egyet. tanártól vásároltatott. A miniszterium külön leiratban nyilvánítja köszönetét a nagylelkű adományozónak. — Az említetten kívül SEMSEY ANDOR még egy kisebb, a beocsini ezement-márgából való kőületekből álló gyűjteményt, ZSIGMONDY VILMOS orsz. képviselő egy Kostejről származó kőületekből álló gyűjteményt ajándékozott az intézetnek. — Ezekon kívül pedig ZITTEL KÁROLY müncheni egyet. tanár, dr. PETHŐ GYULA közvetítése útján, kisebb őssaurusok gypsz-öntvényeiből álló gyűjteményt küldött a földtani intézetnek.

— *Új kiadványok.* Az intézet legközelebb egy új közlemény-sorozatot indított meg, az általa időnként kiadatni szokott térképekhez való *Magyarázatok*. E magyarázó szöveg ezentúl minden egyes földtani térképpel együtt fog megjelenni és a térképeken feljegyzett adatok mellé bővebb felvilágosításokkal szolgálván, mind a tudomány, mind a gyakorlat embereire nézve emelni fogja ama térképek értékét. Legelső a telegdi ROTH LAJOS főgeolog által felvett «*Kismarton vidéke (C₆)*» című laphoz való 3¹/₂ nyomt. ívnyi magyarázó szöveg került ki a sajtó alól.